

på samme ejendom såvel før som efter førnævnte frister, vil det således ligeledes være myndighederne, der skal godtgøre, hvornår forureningen er sket. Bestemmelsen svarer til den gældende jordforureningslovs § 42.

Forureninger opstået som følge af diffus forurening, atomskader, krig, borgerlige uroligheder eller naturkatastrofer er med stk. 3, nr. 1 og 2 undtaget på budsmuligheden. Bestemmelsen svarer til den gældende jordforureningslovs § 41, stk. 2, 1. pkt.

Ligeledes er forureninger, jf. nr. 3, opstået på grund af brand eller hærværk, fortsat ikke omfattet af det ubetingede forureneransvar. Der vil således i disse tilfælde ikke kunne meddeles påbud, medmindre forureningen er opstået som følge af driftsherrens uforvarselige adfærd, eller at hærværket er mulig gjort af uforvarselige forhold på ejendommen. Hvis situationen er omfattet af strengere ansvarsregler, f.eks. miljøerstatningsloven eller færdselsloven, vil der ligeledes kunne udstedes påbud. Stk. 3, nr. 3 svarer til den gældende jordforureningslovs § 41, stk. 2, 2. pkt.

Undtagelsen nævnt i stk. 3, nr. 4, svarer til bestemmelsen i § 64 i, stk. 2, nr. 3. Om forståelsen af begrebet »der udtrykkelig var tilladt« henvises til bemærkningerne til § 64 i. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i jordforureningsloven. Da det ikke er hensigten at lempe gældende ret, gælder bestemmelsen alene for forureninger, som ikke er jordforureninger.

Med bestemmelsen i stk. 4 fastsættes, at ansvarsfrihedsgrunden som nævnt i stk. 3, nr. 4 ikke kan gøres gældende af den, der har forårsaget en forurening som følge af uforvarlig adfærd og af producenten. Der henvises til bemærkningerne til den tilsvarende bestemmelse i § 64 i, stk. 2, nr. 3.

Af den foreslåede stk. 5 fremgår, at forureningen eller en del heraf skal være sket i den driftsperiode, som denne forurener er ansvarlig for. Dette svarer til jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 2. I stk. 6 foreslås som i den gældende jordforureningslovs § 41, stk. 4, at påbudsadgangen ophører, når der er gået 30 år eller mere efter ophøret af den produktionsmetode eller anvendelsen af det anlæg, der forårsagede eller kunne forårsage forureningen. Den særlige forældelsesregel for anlæg for deponering af affald, der følger af deponeringsdirektivet, findes i dag i jordforureningslovens § 41, stk. 5.

Forslaget om en forældelsesregel er begrundet i, at det findes rimeligt, at en forurener, der for en årrække siden er ophørt med sin virksomhed, ikke længere skal kunne mødes med et påbud om afhjælpende foranstaltninger. Da en forurening, f. eks. en ulovlig nedgravning af kemikalier på en virksomheds grund, læn-

ge kan være skjult og først langt senere viser sine virkninger, f. eks. på en vandindvinding, bør forældelsesfristen have en passende længde. Af hensyn til myndighedernes mulighed for en effektiv forureningsbekæmpelse fastsættes fristen som i jordforureningsloven til 30 år.

Det er tidspunktet for det endelige ophør af den aktivitet, der på et eller andet tidspunkt har givet forurening, der er afgørende for beregningen af påbudsperioden. Det afgørende ved beregningen af fristen er derfor, hvornår en virksomhed stopper sin produktion på det pågældende areal. Sidestillet hermed er det tidspunkt, hvor virksomheden er overgået til en anden produktionsproces, der ikke har kunnet give anledning til jordforurening, f. eks. er stoppet med at anvende bestemte kemikalier i produktionen eller i øvrigt uden at have stoppet med produktionen på ejendommen, eller holder op med at bruge et bestemt anlæg.

Forslaget er som hidtil begrundet i, at det i realiteten er meget vanskeligt at fastslå, hvornår en konkret forurenende episode har fundet sted. Dette skyldes, at f.eks. når et stof har ligget i jorden et par år, er det ofte umuligt at fastslå, hvorvidt stoffet har ligget i jorden i 2 år eller 30 år. Derimod vil det oftest være muligt at fastlægge tidspunktet for ophøret af den produktionsmetode, hvori et bestemt stof anvendtes.

Ved fristens beregning er det uden betydning, om virksomheden i en periode har haft stoppet produktionen.

Den foreslåede offentligretlige forældelsesregel er forskellig fra den gældende, almindelige formueretlige forældelsesregel, hvorefter erstatningsansvar for en skade forældes 5 år fra skadens indtræden, dog i tilfælde, hvor skaden var skjult, 5 år fra det tidspunkt, hvor skadelidte var i stand til at gøre sit krav gældende. Ved siden af den 5-årige forældelsesfrist er der i miljøskadeserstatningsloven ligeledes fastsat en regel, hvorefter et erstatningskrav bortfalder 30 år efter den skadeforvoldende hændelse. Den tidsbegrænsning, der med forslaget til stk. 6 foreslås fastholdt over for miljømyndighedernes offentligretlige påbudsmuligheder, er forskellig fra den i miljøskadeserstatningsloven fastsatte 30 års-regel.

Fristen i stk. 6, er absolut og regnes således ikke fra tidspunktet for, hvornår miljømyndigheden rent faktisk konstaterer forureningen, f.eks. fordi skadevirkningerne for en vandindvinding først viser sig længe efter, at forureningen er opstået. Der gælder således ikke regler om suspension af den 30-årige frist. Der er henset til, at usikkerheden om, hvornår forældelsesfristen udløber, bør mindskes mest muligt.